

PATVIRTINTA

Vilniaus Vaduvos darželio-mokyklos
direktoriaus 2018 m. gruodžio 20 d.

įsakymu Nr. V-104

(Vilniaus Vaduvos darželio-mokyklos
direktoriaus 2019 m. gruodžio 5 d.
įsakymo Nr. V-126 redakcija)

VILNIAUS VADUVOS DARŽELIO – MOKYKLOS PEDAGOGŲ ETIKOS KODEKSAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus Vaduvos darželio-mokyklos (toliau – Mokykla) pedagogų etikos kodekse (toliau – Kodeksas) nustatomi pagrindiniai pedagoginių darbuotojų (toliau – pedagogai) profesinės etikos reikalavimai ir įsipareigojimai siekti etiško ir profesionalaus elgesio su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais) ir kitais šeimos nariais, kolegomis ir bendruomene.

2. Kodeksas taikomas mokytojams, pedagoginiams darbuotojams (psichologui, socialiniam pedagogui, mokytojo padėjėjui, logopedui, specialiajam pedagogui, bibliotekininkui) ir administracijos atstovams.

3. Kodeksas papildo pedagogų teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Mokyklos nuostatuose, darbo tvarkos taisyklėse ir kituose norminiuose aktuose. Kodekso paskirtis – palaikyti ir puoselėti teisingumą, sąžiningumą, pagarbą žmogui, toleranciją, kurti demokratišką, pasitikėjimą ir kūrybingumą skatinančią atmosferą Mokykloje.

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

4. Etika – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.

5. Moralė – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.

6. Etikos normų pažeidimas – tai moralinių normų nesilaikymas darbe, sukeltis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų Kodekse dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

7. Etikos problema – netinkamas sprendimas ar atliktas veiksmas, pažeidžiantis moralės normas.

8. Etiškas sprendimas – tai geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjamos vertybėms neprieštaraujantis sprendimas.

9. Interesų konfliktas – situacija, kai darbuotojas atlikdamas savo pareigas vykdo pavedimus ir priima sprendimus, susijusius su jo privačiais interesais.

10. Kompetencija – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.

11. Pedagogų etika – dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime.

12. Privatus darbuotojo interesas – turtinis arba neturtinis darbuotojo suinteresuotumas, galintis turėti įtakos sprendimams atliekant tarnybines pareigas.

13. Pedagogas asmenybė – tai visuma profesinių, psichologinių – socialinių asmens savybių, sąlygojančių sėkmingą pedagoginę veiklą.

14. Viešieji visuomenės (valstybės) interesai – visuomenės (valstybės) suinteresuotumas. Visuomenė tikisi, kad darbuotojas į darbą žiūrės kaip į pašaukimą.
15. Tolerancija – pakantus gerbimas kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo.
16. Vertybė – idėjos ir įsitikinimai, formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.

III. KODEKSO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

17. Padėti geriau suprasti, palaikyti ir puoselėti svarbiausias vertybes: pagarbą žmogui, teisingumą, sąžiningumą, toleranciją, profesinę, mokslinę bei pilietinę atsakomybę.
18. Formuoti pedagogų suvokimą, jog etika būtina bet kurioje veikloje, ji svarbi didinant visuomenės pasitikėjimą Mokyklos veikla.
19. Padėti pedagogams vertinti ir spręsti konkrečius etinio pobūdžio klausimus.
20. Vykdyti neetiško elgesio prevenciją.

IV. PAGRINDINIAI ETIKOS PRINCIPAI

21. Pedagogai savo veikloje vadovaujasi šiais pagrindiniais elgesio ir veiklos principais:
 - 21.1. **pagarbos:**
 - 21.1.1. pripažįsta, kad bendravimas su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais šeimos ir įstaigos bendruomenės nariais grindžiamas asmens orumo ir nelygstamos vertės pripažinimu bei pasitikėjimu, taip kuriant saugią, atvirą, savivertę ir kūrybiškumą skatinančią atmosferą;
 - 21.1.2. puoselėja pagarbūs savitarpio santykius su kiekvienu bendruomenės nariu bei su savivaldos institucijomis (Mokyklos taryba);
 - 21.2. **teisingumo:**
 - 21.2.1. pripažįsta mokinių ugdymosi poreikių įvairovę;
 - 21.2.2. atsižvelgia į kiekvieno mokinio socialinės, kultūrinės aplinkos ypatumus;
 - 21.2.3. yra nešališkas vertindamas kiekvieno mokinio pasiekimus ir pažangą, ugdymosi poreikius, mokinių ar jų grupių dalyvavimą bendruomenės gyvenime, sprenddamas konfliktus;
 - 21.2.4. objektyviai, remdamasis kompetencija, vertina kitų darbus ir pastangas, atskleidžiant nepanaudotas galimybes, kolegiškai patariant ir padedant vieni kitiems;
 - 21.3. **žmogaus teisių pripažinimo:**
 - 21.3.1. nepažeidžia mokinio teisių ir teisėtų interesų;
 - 21.3.2. vadovaujasi lygiateisiškumo ir nediskriminavimo nuostatomis;
 - 21.3.3. siekia, kad socialiniai, rasiniai, kalbiniai, religiniai arba kiti veiksniai nedarytų įtakos jo elgesiui profesinėje veikloje;
 - 21.4. **atsakomybės:**
 - 21.4.1. veikia kaip profesionalas;
 - 21.4.2. naudoja darbo laiką tik darbo tikslais;
 - 21.4.3. nuolat tobulina savo profesines kompetencijas, reikalingas siekiant kokybiškai atlikti pedagoginį darbą – ugdyti remiantis kiekvieno mokinio gebėjimais, ugdymosi poreikiais ir polinkiais;
 - 21.5. **sąžiningumo:**
 - 21.5.1. teikia teisingą informaciją apie savo patirtį, profesinę padėtį ir kompetenciją;
 - 21.5.2. savo profesinėje veikloje sąžiningai naudoja išteklius;
 - 21.5.3. vadovaujasi Mokyklos vidaus tvarkos taisyklėmis;
 - 21.5.4. laiku, atidžiai ir profesionaliai atlieka pareiginėse instrukcijose ir kituose lokaliniuose dokumentuose numatytas funkcijas;
 - 21.5.5. nepiktnaudžiauja nei savo padėtimi, nei mokinio (mokinių) pasitikėjimu, jų nenaudoja asmeninės naudos tikslais;
 - 21.6. **atidos ir solidarumo:**

21.6.1. bendrauja su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais mokinio šeimos nariais, kolegomis ir bendruomene siekdamas geros mokinių savijautos, savo empatija ir veiksmais įrodydamas suprantąs mokinio (mokinių) emocinę būseną.

V. PEDAGOGO VEIKLOS ETIKOS REIKALAVIMAI

22. Pedagogas turi suprasti, jog jo etiką pažeidžia:
- 22.1. nesąžininga profesinė konkurencija tarp kolegų, visiems mokytojams skirtos informacijos slėpimas, eskaluojami smulkmeniškai konfliktai bei intrigos;
 - 22.2. nepagarbūs atsiliepimai apie nedalyvaujančio kolegos pedagoginius gebėjimus, asmenines savybes bei nepagarbus bendravimas su kolegomis mokinių ir/ar kitų kolegų akivaizdoje;
 - 22.3. kai paviešinama ar viešai aptarinėjama konfidenciali informacija apie kolegas (darbo užmokestis, karjeros ketinimai, kompetencija, asmeniniai reikalai ir asmeninės savybės, elgesys, gyvenimo būdas, apranga) tiek su mokiniais, tiek su kitais asmenimis;
 - 22.4. kai pamokų metu viešinamos asmeninio gyvenimo detalės bei asmeniniai reikalai aptarinėjami su mokiniais;
 - 22.5. mokytojo nepagarbus elgesys su mokiniu, mokinio asmeninių savybių, šeimos aptarimas ar paviešinimas asmenims, tiesiogiai nesusijusiems su jų ugdymu, problemos sprendimu.
23. Pedagogas privalo nešiurkščiai, neįžeidžiamai, bet reikliai reikšti kategorišką nepakantumą mokinių nesąžiningumui ir kitiems elgesio normų pažeidimo faktams.
24. Atsiradus konfliktinėms situacijoms, pedagogas turi elgtis tolerantiškai, atvirai, objektyviai ir savikritiškai, išklausti visų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio sprendimo.
25. Pedagogai turi laikytis santūrios aprangos stiliaus normų, vengti žalingų įpročių, nebūti darbe apsvaigus nuo alkoholio, narkotinių, psichotropinių medžiagų, nevartoti alkoholinių gėrimų ir nerūkyti Mokyklos teritorijoje.
26. Būtina pripažinti Mokyklos valdymo struktūrą, savo veikloje laikytis subordinacijos.
27. Nesinaudoti asmeniniais tikslais Mokyklos nuosavybe ir valstybės patikėtais materialiniais bei finansiniais ištekliais.
28. Suprasti, jog pedagogo laisvės principai apima šiuos aspektus:
- 28.1. pakantumą kitokiai mokinių ar kolegų nuomonei bei argumentuotai kritikai;
 - 28.2. pripažinimą teisės atsakyti į kritiką ar kaltinimus;
 - 28.3. pripažinimą pedagogams ir mokinių tėvams išsakyti nuomonę apie priimamus reikšmingus bendruomenei sprendimus, sąmoningai jos neribojant arba neignoruojuant.

VI. KODEKSO PRIĖMIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

29. Kodeksas priimamas Mokyklos mokytojų taryboje atviru balsavimu ir tvirtinamas Mokyklos direktoriaus įsakymu.
30. Kodekso priežiūrą vykdo nuolat veikianti (bet ne ilgiau kaip 5 metai) Etikos komisija (toliau – Komisija), kurią sudaro 3 nariai, išrinkti Mokyklos mokytojų tarybos posėdyje. Kandidatus siūlyti gali visi pedagogai. Išrenkami daugiausia balsų gavę pedagogai.
31. Komisijos pagrindinės funkcijos yra Kodekso vykdymo priežiūra, pedagogų ginčų, nesutarimų nagrinėjimas bei moralinio poveikio priemonių taikymas.
32. Komisijos pirmininką renka Komisijos nariai atviru balsavimu.
33. Komisijos posėdžiai šaukiami gavus prašymą arba siekiant inicijuoti Kodekso papildymus ar pakeitimus.
34. Komisijos posėdžius šaukia ir jiems vadovauja Komisijos pirmininkas. Jeigu gautas prašymas susijęs su Komisijos pirmininku, posėdį šaukia ir jam vadovauja Komisijos pirmininko pavaduotojas.
35. Į Komisiją gali kreiptis bet kuris bendruomenės narys.

36. Pažeidimai, dėl kurių kreipiamasi į Komisiją, turi būti įvykę ne anksčiau negu prieš 14 kalendorinių dienų.

37. Prašymai dėl etikos pažeidimų registruojami raštinėje, vizuojami direktoriaus ir įteikiami Komisijos pirmininkui. Priimami svarstyti tik aiškiai motyvuoti prašymai. Anoniminiai prašymai nesvarstomi.

38. Komisija privalo išnagrinėti gautą prašymą, priimti sprendimą ir raštu (pasirašytu Komisijos pirmininko) atsakyti prašymą pateikusiam ar suinteresuotam asmeniui ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos. Komisija prašymo išnagrinėjimo terminą gali pratęsti motyvuotu sprendimu. Komisijos raštiški atsakymai registruojami raštinėje.

39. Bendruomenės narys, dėl kurio gautas prašymas, yra informuojamas apie jo turinį ir pateikia raštu paaiškinimus per 3 darbo dienas nuo informavimo dienos.

40. Komisijos nariai, vadovaudamiesi atsakomybe, viešumu, turi siekti teisingai nagrinėti prašymus ir skundus, neturėti asmeninio išankstinio nusistatymo, priimti nešališkus sprendimus, nesinaudoti tarnybine padėtimi.

41. Komisijos nariai privalo laikytis konfidencialumo ir neskleisti informacijos apie tiriamą medžiagą, kol atliekamas tyrimas.

42. Komisija, nusprendusi, kad svarstyto asmens elgesys pažeidė Kodeksą, atsižvelgdama į pažeidimo pobūdį ir laipsnį, turi teisę tokį pažeidimą laikyti darbo pareigų pažeidimu ir taikyti tokias priemones:

42.1. taikyti moralinio poveikio priemones (pvz., pokalbis, žodinė pastaba);

42.2. pareikalauti iš bendruomenės nario rašytinio paaiškinimo;

42.3. raštu įspėti bendruomenės narį apie darbo pareigų pažeidimą, nurodant pakartotinio pažeidimo pasekmes, vadovaujantis Darbo kodeksu.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

43. Laikytis Kodekso reikalavimų – asmeninis pedagogo, siekiančio tinkamai ir kokybiškai atlikti savo pareigas, didinti profesijos prestižą ir pasitikėjimą šalies švietimo sistema, įsipareigojimas ir garbės reikalas, o jų pažeidimas užtraukia atsakomybę, numatytą Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose pedagogų veiklą.

44. Su Kodekso turiniu supažindinamas kiekvienas bendruomenės narys pasirašytinai. Atsisakius pasirašyti, apie tai pažymima tame pačiame lape.

45. Naujai priimamas į darbą mokytojas, pedagoginis darbuotojas (psichologas, socialinis pedagogas, mokytojo padėjėjas, logopedas, specialinis pedagogas, bibliotekininkas) ir administracijos atstovas supažindinamas pasirašytinai.

46. Kodeksas skelbiamas Mokyklos internetiniame puslapyje www.vaduva.lt